

"Spotrebiteľské organizácie a verejnoprospešné služby: Občania hodnotia národné regulačné úrady"

(NÁRODNÁ SPRÁVA – pracovná verzia)

Bratislava

September 2007

Úvod

Medzinárodný projekt *"Spotrebiteľské organizácie a verejnoprospešné služby: Občania hodnotia národné regulačné úrady"* je realizovaný a koordinovaný FONDACA - Active Citizenship Foundation v rokoch 2006 – 2008. Je zameraný na efektívnosť fungovania trhu s verejnoprospešnými službami (dodávky elektriny, zemného plynu, poštové, telekomunikačné a letecké služby) a hodnotenie ich národných regulačných inštitúcií spotrebiteľmi v 9 členských štátoch EU pri využití empirických zisťovaní, metód ekonomických analýz, komparatívnych analýz a ekonometrie. Projekt je spolufinancovaný DG-SANCO a bude dokončený v januári 2008. Prezentácia výsledkov sa uskutoční v Bruseli a záverečná správa bude distribuovaná partnermi projektu v ich krajinách.

Cieľom správy je, aby sa poukázalo na význam a pôsobenie verejnoprospešných služieb v trhovej ekonomike, s osobitným zreteľom na záujmy a ochranu spotrebiteľov. V Slovenskej republike bolo partnerskou organizáciou Združenie slovenských spotrebiteľov. Súčasťou projektu bolo vyhodnotenie databázy spotrebiteľských problémov, spojených s fungovaním verejnoprospešných služieb na Slovensku, konkrétne získanej zo spotrebiteľských poradní v Banskej Bystrici, Bratislave, Nových Zámkoch, Prievidzi, Piešťanoch a Zvolene.

Združenie slovenských spotrebiteľov - je najstarším združením na ochranu spotrebiteľov v Slovenskej republike. Je nezávislou občianskou organizáciou, ktorá bol založená 10. februára 1990, ako prvé združenie na ochranu spotrebiteľov v bývalej ČSFR. Združenie slovenských spotrebiteľov je dobrovoľným združením individuálnych členov, právnických osôb a klubov, zameraných na ochranu spotrebiteľov. Úlohou organizácie je poskytnúť pomocnú a vzdelávací prácu vnútri zóny odberateľa otázky. Prioritou ZSS je pomôcť občanom SR chrániť svoje zákonné spotrebiteľské a občianske práva. Sídlo Koordinačného centra je v Bratislave, ktoré koordinuje 9 poradenských regionálnych centier vo všetkých krajoch Slovenskej republiky. Sú v Banskej Bystrici, Bratislave, Dolnom Kubine, Košiciach, Nových Zámkoch, Prievidzi, Rožňave, Piešťanoch, Vranove nad Topľou, a Zvolene, čím pokrývajú všetky vyššie územné celky Slovenska a 5 z 8 ich sídelných miest. Od roku 2006 pôsobia spotrebiteľské poradne aj v Informačných centrách mládeže v Banskej Štiavnici, Partizánskom, Šuranoch a Topoľčanoch. Spotrebiteľia z iných miest a regiónov sa môžu spojiť s centrami cez telekomunikačnú sieť. Pre spotrebiteľské kontakty, otázky a riešenie problémov, môžu využiť predovšetkým kontakt telefonický, faxový, elektronickú poštu alebo internové spojenie (webovská stránka: www.zss.sk).

A. Národné regulačné orgány

1. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

Pôsobnosť a kompetencie

Úrad bol zriadený 14. júna 2001 zákonom č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach a jeho činnosť bola modifikovaná zmenami a doplnením niektorých zákonov v znení zákona č. 658/2004 Z.z. (ďalej len „zákon o regulácii“), zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov („ďalej len „zákon o energetike“) a zákon č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike („ďalej len „zákon o tepelnej energetike“). Vláda Slovenskej začala proces novelizácie týchto zákonov v roku 2006, ktorý bol ukončený v roku 2007.

Štátna regulácia

Úrad vydáva povolenia, usmernenia a reguluje ceny na trhu s elektrinou, plynom, teplom, pitnou vodou, úžitkovou vodou a odvedenou odpadovou vodou.

Rozhodnutia, usmernenia a iné legálne dokumenty.

VÝNOS URSO č. 2/2006 z 21.6.2006, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie v elektroenergetike a spôsob jej vykonania, rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny

VÝNOS URSO č. 2/2007 z 27.8.2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny v elektroenergetike a ktorým sa dopĺňa výnos URSO z 27. júna 2007 č. 1/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie v sieťových odvetviach a spôsob jej vykonania

VÝNOS URSO č. 4/2006 z 21.6.2006, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie v plynárenstve a spôsob jej vykonania, rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny

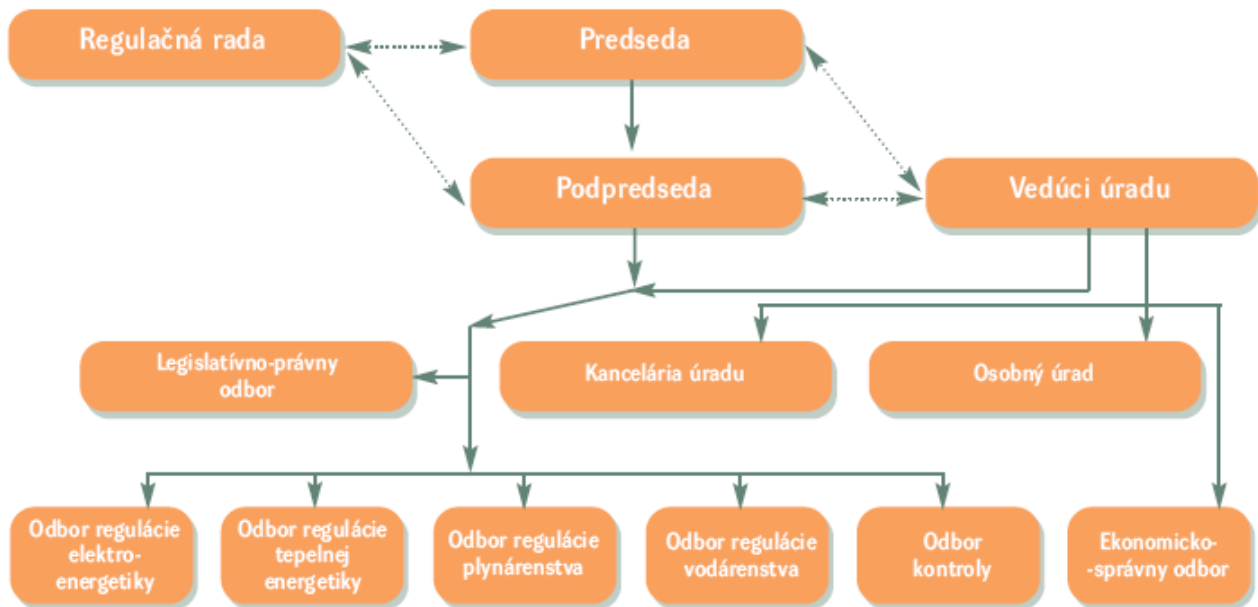
VÝNOS URSO č. 4/2007 z 31.7.2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny v plynárenstve

VÝNOS URSO č. 3/2006 z 21.6.2006, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou, spôsob jej vykonania, rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny

VÝNOS URSO č. 3/2007 z 31.7.2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou

Organizačná štruktúra

Podľa zákona o regulácii sú orgánmi ÚRSO predseda úradu a regulačná rada. Regulačná rada je zložená zo šiestich členov, ktorých vymenúva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady SR a vlády SR.

1. Elektroenergetika

Úrad v roku 2006 pripravoval sekundárnu legislatívu v podobe:

- pravidiel trhu s elektrinou,
- vyhlášky o oddelenej evidencii regulovaných aktív, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o spôsobe vedenia evidencie aktív a pasív,
- vyhlášky o štandardoch kvality dodávky elektriny a služieb spojených s jej dodávkou.

Okrem toho riešil podnety účastníkov trhu s elektrinou, týkajúce sa stanovovania alebo schvaľovania spôsobu, postupov a podmienok používaných na výpočet cien a podmienok regulácie podľa zákona o regulácii. Úrad neriešil nijaký spor o povinnosti zabezpečiť prístup do prenosovej sústavy.

Transparentnú a nediskriminačnú súťaž a fungovanie trhu s elektrickou energiou v roku 2006 úrad zabezpečil hlavne cenovou reguláciou, a to určením podmienok vykonávania regulovanej činnosti prostredníctvom výnosov, rozhodnutí a ďalšej sekundárnej legislatívy – prevádzkových poriadkov účastníkov trhu podliehajúcich regulácii, povolení na podnikanie, rozhodnutiami o pôvode elektriny a pod.

Otváranie trhu s elektrinou

Proces otvárania trhu s elektrinou ustanovuje zákon o energetike, podľa ktorého všetci odberatelia s výnimkou domácností sa stali oprávnenými odberateľmi od 1. januára 2005. Stopercentné otvorenie trhu, ako to vyžaduje smernica 2003/54/EC o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, sa predpokladal od 1. júla 2007.

Na základe tejto skutočnosti prestal úrad regulovať nákupnú cenu silovej elektriny pre oprávnených zákazníkov. Nadalej však reguloval cenu:

- dodávky silovej elektriny pre chránených odberateľov – domácnosti,
- regulačnej energie pre podporné služby,

– elektrickej energie vyrobenej na báze domáceho uhlia, obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanej výroby elektriny a tepla. Predmetom regulácie je dodávka elektriny, pripojenie a prístup do prenosovej sústavy i distribučnej sústavy, prenos elektriny a distribúcia elektriny na vymedzenom území, poskytovanie podporných služieb v elektroenergetike, poskytovanie systémových služieb v elektroenergetike, pripojenie a prístup nových výrobcov elektriny do sústavy.

Úrad v rámci svojich kompetencií sledoval dodržiavanie pravidiel pre fungovanie trhu s elektrinou vrátane opatrení zameraných na riešenie predchádzania vzniku preťaženia národnej sústavy a na riešenie preťaženia národnej sústavy.

Na určenie spôsobu, postupov a podmienok na pripojenie a prístup do elektriizačných sústav úrad schválil:

- Prevádzkový poriadok prevádzkovateľa prenosovej siete SEPS, a. s.,
- Prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy ZSE, a. s.,
- Prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy SSE, a. s., a
- Prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy VSE, a. s.

Schválením týchto prevádzkových poriadkov úrad ustanovil rozsah, spôsob a pravidlá vedenia oddelenej evidencie pre potreby účtovníctva na cenovú reguláciu, ako aj pravidlá a postupy zverejňovania informácií o cenách tovarov a služieb a o podmienkach ich dodávky alebo poskytovania. V schvaľovacom procese zostali prevádzkové poriadky prevádzkovateľov distribučných sústav s ročným objemom menším ako 1,5 TWh.

Úrad v súlade so zákonom o regulácii priebežne sledoval úroveň dosiahnutej transparentnosti trhu a hospodársku súťaž na trhu s tovarom a službami, ktorých dodanie alebo poskytovanie je predmetom regulácie podľa zákona. Úrad tiež sledoval dodržiavanie povinností prevádzkovateľa prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav vrátane dodržiavania povinnosti poskytnúť dotknutým stranám informácie a povinnosti vedenia oddelenej evidencie pre potreby účtovníctva.

Úrad v roku 2006 vydal spolu 205 povolení na podnikanie v energetike, z toho 1 povolenie v rozsahu podnikania prenosu elektriny, 21 povolení v rozsahu podnikania výroby elektriny, 70 povolení v rozsahu podnikania distribúcie elektriny a 113 povolení v rozsahu podnikania dodávky elektriny. Úrad tiež vydal 37 rozhodnutí o potvrdení o pôvode elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie.

Úrad vedie a na svojej webovej stránke uverejňuje zoznamy držiteľov povolení na vykonávanie regulovaných činností. V súlade so zákonom o regulácii úrad tiež priebežne vykonával kontrolu dodržiavania tohto zákona, osobitných (súvisiacich) zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie.

Cenová regulácia v elektroenergetike

S platnosťou pre rok 2006 úrad vydal celkom 235 cenových rozhodnutí, z toho

- 27 pre dominantných účastníkov trhu (SE, a. s., SEPS, a. s., ZSE, a. s., SSE, a. s., a VSE, a. s.),
- 149 pre regulované subjekty s dodávkou menej ako 1,5 TWh ročne,
- 22 pre výrobcov elektriny vyrobenej kombinovanou výrobou a elektriny a
- 37 pre výrobcov elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie (ide súčasne o rozhodnutia o pôvode elektriny).

V roku 2006 úrad vydal tiež 275 cenových rozhodnutí s platnosťou pre rok 2007, z toho

- 17 pre dominantných účastníkov trhu (SE, a. s., SEPS, a. s., ZSE, a. s., SSE, a. s., a VSE a. s.),
- 111 pre regulované subjekty s dodávkou menej ako 1,5 TWh ročne,
- 34 pre výrobcov elektriny vyrobenej kombinovanou výrobou,
- 113 pre výrobcov elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie (ide súčasne o rozhodnutia o pôvode elektriny).

2. Plynárenstvo

Rozsah cenovej regulácie vyplývajúci zo zákona o regulácii a implementovaný do výnosu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 4/2005 z 30. júna 2005, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie v plynárenstve a spôsob jej vykonania, rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny, sa nemenili a výnos č. 4/2005, ktorý bol súčasne platný s novým výnosom č. 4/2006 v roku 2006, predstavoval legislatívny základ na určovanie cien za regulované činnosti v priebehu roku 2006.

Cieľom vypracovania nového výnosu bola tiež aplikácia poznatkov a skúseností nadobudnutých počas aktuálneho regulačného obdobia a ich doplnenie pri jednotlivých ustanoveniach doterajšieho výnosu, ktoré stanovujú rozsah cenovej regulácie za pripojenie do siete, pripojenie nových výrobcov plynu do siete, prístup do siete, prepravu plynu, distribúciu plynu a dodávku plynu pre domácnosti, spôsob jej vykonania, rozsah a štruktúru oprávnených nákladov i spôsob určenia výšky primeraného zisku v plynárenstve.

Potreba vydať nový výnos vyplynula predovšetkým z dôvodu presnejšieho definovania niektorých pojmov potrebných na určenie spôsobu vykonania cenovej regulácie, rozšírenia vstupných údajov na posudzovanie návrhov cien regulovaných subjektov pri regulácii cien za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu, rozšírenia posudzovaných parametrov vstupujúcich do medziročnej korekcie povolených výnosov regulovaného subjektu pri regulácii ceny za dodávku plynu pre domácnosti a tiež z dôvodu potreby zavedenia ustanovení, ktoré zaručujú kontinuitu priebehu určenej cenovej regulácie v prípade právneho unbundlingu príslušných regulovaných subjektov.

Sieť v plynárenstve v roku 2006 tvorili: preprava plynu, distribúcia plynu, lokálna distribúcia plynu, skladovanie plynu. Slovenský plynárenský priemysel, a. s., (ďalej len „SPP, a. s.“) s účinnosťou od 1. júla 2006 v rámci právneho unbundlingu v súlade so zákonom o energetike na základe európskej smernice 2003/55/ES právne odčlenil prepravné a distribučné činnosti.

Okrem materskej spoločnosti SPP, a. s., začali na trhu pôsobiť aj jeho 100 % dcérske spoločnosti: SPP – preprava, a. s., a SPP – distribúcia, a. s. SPP – preprava, a. s., pôsobí od 1. júla 2006 ako prevádzkovateľ prepravnej siete zemného plynu na území Slovenskej republiky v celkovej dĺžke 2 270 km. Poskytuje službu prepravy zemného plynu od ukrajinskej hranice cez územie Slovenskej republiky na európsky trh v objemoch, ktoré predstavujú približne 20 % z celkovej spotreby zemného plynu v Európskej únii.

SPP – preprava, a. s., zabezpečuje prevádzku a údržbu kompresorových staníc a líniových častí prepravných plynovodov prostredníctvom štyroch oblastí s umiestnením vo Veľkých Kapušanoch, Jablňove nad Turňou, Veľkých Zlievcach a Ivánke pri Nitre.

SPP – distribúcia, a. s., pôsobí od 1. júla 2006 ako prevádzkovateľ distribučnej siete zemného plynu – plynovodov v SR vrátane technologických objektov – regulačných staníc zemného plynu a centrálného plynárenského dispečingu. V jej pôsobnosti je aj predaj distribučných kapacít, rozvoj, prevádzka a údržba plynárenských sietí. Zabezpečuje distribúciu zemného plynu od prepravných sietí cez rozvodné plynárenské zariadenie na území Slovenskej republiky až k svojim zákazníkom, aj pripojenie k distribučnej sieti a odpočty spotreby zemného plynu.

Prevádzkové poriadky

V súlade s § 12a) ods. 6 zákona o regulácii v sieťových odvetviach je prevádzkovateľ siete a prevádzkovateľ zásobníka plynu povinný zapracovať pravidlá trhu do svojho prevádzkového poriadku, ktorý sa po schválení úradom stáva záväzným dokumentom pre účastníkov trhu.

V roku 2006 úrad vydal 11 rozhodnutí o schválení prevádzkových poriadkov, z ktorých tri sa týkali prevádzkovateľov zásobníka plynu a osem prevádzkovateľov areálových distribučných sietí lokálneho významu. Schválené prevádzkové poriadky vychádzali z ustanovení nariadenia vlády č. 123 z 30. marca 2005, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom, a prevádzkovatelia v nich rozpracovali predovšetkým ustanovenia týkajúce sa pripojenia a prístupu do siete, distribúcie plynu, preťaženia siete, uskladňovania plynu a pridelovania kapacít.

Cenová regulácia v plynárenstve

Dňom 1. januára 2006 sa začalo druhé regulačné obdobie, ktoré bolo stanovené na obdobie štyroch rokov. Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 4/2006, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie v plynárenstve a spôsob jej vykonania, rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny (ďalej len „výnos č. 4/2006“), upravuje cenovú reguláciu v oblasti plynárenstva za pripojenie a prístup do siete, prepravu a distribúciu plynu, dodávku plynu pre domácnosti, spôsob vykonania cenovej regulácie, rozsah a štruktúru oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny. Podľa tohto výnosu sa určovali ceny, tarify a podmienky uplatňovania týchto taríf za jednotlivé regulované činnosti na rok 2007.

V nadväznosti na iniciatívy EÚ, týkajúce sa harmonizácie kvality služieb v členských krajinách EÚ, začal úrad koncom roku 2005 prípravné práce na vyhláske úradu, ktorou sa ustanovia štandardy kvality dodávaného tovaru a poskytovaných služieb v plynárenstve. Tento záväzný právny predpis by mal zabezpečiť, aby vplyvom tlaku na znižovanie nákladov na regulované činnosti nedochádzalo k poškodzovaniu odberateľov plynu a zároveň aby príliš prísne určenie štandardov kvality nepôsobilo na zvyšovanie oprávnených nákladov pre regulovanú činnosť. Vstup vyhlášky do platnosti bol plánovaný na 1. januára 2007. Vzhľadom na skutočnosť, že v druhej polovici roku 2006 boli iniciované kroky vlády na novelizáciu zákona o regulácii, finálne práce na vyhláske boli pozastavené a pokračujú po odsúhlasení novely.

Prehľad vydaných cenových rozhodnutí v oblasti plynárenstva na rok 2007

Rozhodnutie pre	Počet rozhodnutí spolu
Slovenský plynárenský priemysel – preprava, a. s.	1
Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia, a. s.	2
Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	1
areáloví distribútori zemného plynu	22
areáloví koneční dodávatelia zemného plynu	1
Spolu	27

Rozhodnutia pre Slovenský plynárenský priemysel, Bratislava

Rozhodnutie číslo	Dátum vydania	Predmet určenia
0010/2007/P	26. 10. 2006	- tarify za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu (SPP – preprava, a. s.)
0012/2007/P	30. 10. 2006	- tarify za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu (SPP – distribúcia, a. s.)
0013/2007/P	30. 10. 2006	- tarify za pripojenie do distribučnej siete (SPP – distribúcia, a. s.)
0020/2007/P	29. 11. 2006	- tarify za dodávku plynu pre domácnosti (SPP, a. s.)

Plnenie úloh podľa § 5 zákona o regulácii

1. Elektroenergetika

S platnosťou pre rok 2007 úrad vydal výnos č. 2/2006 z 21. júna 2006, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie v elektroenergetike a spôsob jej vykonania, rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny (ďalej len „výnos č. 2/2006“). Podľa tohto výnosu sa postupuje pri cenovej regulácii výroby elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie, elektriny vyrobenej kombinovanou výrobou a elektriny vyrobenej z domáceho uhlia, pripojenia a prístupu do sústavy, prenosu a distribúcie elektriny, dodávky elektriny pre domácnosti, poskytovania podporných služieb v elektroenergetike a poskytovania systémových služieb v elektroenergetike.

Cenová regulácia v elektroenergetike sa vykonáva:

- a) priamym určením pevnej ceny za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie, kombinovanou výrobou a z domáceho uhlia,
- b) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za pripojenie účastníkov trhu s elektrinou do sústavy,
- c) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny a priamym určením tarify za poskytovanie podporných a systémových služieb,
- d) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do distribuanej sústavy a distribúciu elektriny držiteľa povolenia na distribúciu elektriny, ktorého distribúcia elektriny v roku t-1 odberateľom bola vyššia ako 1,5 TWh, a priamym určením tarify za poskytovanie systémových služieb,
- e) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za dodávku elektriny pre domácnosti držiteľom povolenia na dodávku elektriny, ktorého dodávka elektriny v roku t-1 bola vyššia ako 1,5 TWh,
- f) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za distribúciu a dodávku elektriny držiteľom povolenia na distribúciu a dodávku elektriny, ktorého distribúcia a dodávka elektriny v roku t-1 bola nižšia ako 1,5 TWh.

Vývoj regulovaných zložiek koncovej ceny elektriny

a) Prenos elektriny

Úrad v rámci svojich kompetencií určuje pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy:

- tarify za pripojenie a prístup do prenosovej sústavy, ako aj riadenie elektrizačnej sústavy (tarifu za prenos elektriny),
- tarifu za straty elektriny pri prenose elektriny,
- tarifu za poskytovanie systémových služieb pre používateľov prenosovej sústavy,
- tarifu za prevádzkovanie systému,
- tarifu za zúčtovanie odchýlok pre účastníka trhu, ktorý si zvolil režim vlastnej zodpovednosti za odchýlku,
- prevádzkový poriadok prevádzkovateľa prenosovej sústavy,

Pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy sú ďalej určené:

- maximálne ceny na nákup jednotlivých druhov podporných služieb,
- maximálne povolené náklady na nákup všetkých podporných služieb,
- maximálne ceny ponúkanej kladnej regulačnej elektriny,
- minimálne ceny ponúkanej zápornej regulačnej elektriny,

Po vyhodnotení prvého roku druhého regulačného obdobia a priebežného vyhodnotenia príjmov SEPS, a. s., v roku 2006 pristúpil úrad s platnosťou od 1. septembra 2006 k zníženiu cien za prenosové služby. Z predchádzajúceho prehľadu vyplýva, že sa úradu darí znižovať tarify pre zákazníkov priamo pripojených na prenosovú sústavu okrem tarify za straty vznikajúce v prenosovej sústave. Schválená tarifa za prenesenú elektrinu klesla oproti roku 2006 o 5,52 %, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje

pokles o 4,85 Sk/MWh, a tarifa za rezervovaný výkon zaznamenala pokles o 11,49 %, v absolútnom vyjadrení mínus 41 638,42 Sk/MW.

Nárast tarify na pokrytie strát v prenosovej sústave bol spôsobený najmä rastom ceny silovej elektriny na vykrytie týchto strát, ktorú úrad v zmysle platnej legislatívy nereguluje.

b) Distribúcia elektriny

Rok 2006 bol posledným rokom prvého regulačného obdobia. Úrad po analýze tohto obdobia pripravil nový výnos úradu – výnos č. 2/2006, do ktorého sa premietli výsledky analýzy prvého regulačného obdobia. Na základe schválenej regulačnej politiky úradu sa pristúpilo k zásadnej zmene v cenotvorbe pre distribúciu elektriny, ktorá už vychádzala nielen z predmetnej analýzy, ale aj zo snahy stabilizovať cenovú úroveň distribučných služieb na úrovni jadrovej inflácie. Hlavnou zmenou pre určenie cien distribučných služieb bola zmena regulačnej metódy z metódy povolených výnosov na metódu cenového stropu.

Pre prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ktorého distribúcia elektriny bola v roku t-1 vyššia ako 1 500 000 MWh, úrad určoval a schvaľoval:

- tarify a maximálne ceny za prístup do distribučnej sústavy a za distribúciu elektriny,
- tarify za straty elektriny pri distribúcii elektriny,
- tarify a maximálne ceny za dodávku elektriny pre domácnosti,
- prevádzkové poriadky jednotlivých distribučných spoločností.

Regulácii podľa zákona podliehajú traja „regionálni“ prevádzkovatelia distribučných sústav:

- a) ZSE, a. s.,
- b) SSE, a. s.,
- c) VSE, a. s.

Okrem týchto dominantných distribučných spoločností na trhu s elektrinou pôsobia aj tzv. lokálni distribútori. Väčšinou ide o areály výrobných podnikov, ktoré na základe povolenia o podnikaní v elektroenergetike plnia funkciu distribútora. Pre prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ktorého distribúcia a dodávka elektriny odberateľom v roku t-1 bola nižšia ako 1 500 000 MWh, úrad určoval a schvaľoval:

- maximálnu cenu za distribúciu elektriny,
- maximálnu výšku primeraného zisku za distribúciu elektriny,
- vlastnú kalkuláciu maximálnej ceny za dodávku elektriny pre domácnosti, alebo prevádzkovateľ môže použiť tarify za distribúciu a dodávku elektriny držiteľa licencie na rozvod elektriny, na ktorého distribučnú sústavu je napojený,
- prevádzkové poriadky jednotlivých distribučných spoločností.

c) Cena elektriny pre domácnosti

Cena dodávky elektriny pre domácnosti je jedinou konečnou cenou, ktorá podliehala v roku 2006 regulácii. Na základe platnej legislatívy sa od 1. júla 2007 končí „ochrana“ domácností a tie si na základe ponuky obchodníkov môžu zvoliť svojho dodávateľa elektriny. Tým bude trh s elektrinou úplne otvorený. Cenotvorba na rok 2007 pre oprávnených (priemyselných) odberateľov alebo domácnosti bola poznačená najmä skutočnosťou, že zmluvná cena silovej elektriny bola na rozdiel od predchádzajúcich rokov generovaná na voľnom trhu, na aukciách Slovenských elektrární, a.s., nie na základe dvojstranných kontraktov medzi dominantným výrobcom a distribútormi. Na základe tejto skutočnosti cena silovej elektriny pre koncových odberateľov vzrástla v priemere o približne 20 %.

Rast ceny silovej elektriny sa úradu podarilo eliminovať adekvátnym poklesom cien systémových a sieťových služieb, na základe čoho priemerná konečná cena elektriny pre domácnosti v priemere za Slovensko a súčasne v rámci jednotlivých distribučných spoločností zostala na úrovni predchádzajúceho roku. K cenovým posunom došlo jedine v štruktúre taríf pre obyvateľstvo v niektorých distribučných spoločnostiach, a to na základe ich obchodnej politiky.

d) Medzinárodné aktivity v oblasti elektroenergetiky

Svoje medzinárodné aktivity úrad zamerlal predovšetkým na oblasti:

a) zintenzívnenia spolupráce a plnenie zámerov dohodnutých medzi regulačnými orgánmi členských štátov Európskej únie, a to najmä prostredníctvom ERGEG – skupiny európskych regulátorov pre elektrinu a plyn pri Európskej komisii. Úrad mal zastúpenie v pracovnej skupine pre elektrinu EFG (ElectricityFocus Group);

b) spolupráce v rámci medzinárodných organizácií: Z hľadiska členstva SR v EÚ poslaním úradu je výkon nezávislého regulačného dozoru, ktorý v elektroenergetike pre členské štáty ukladá najmä nariadenie č. 1228/2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné výmeny elektrickej energie (ďalej len „nariadenie č. 1228/2003“) a smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/54/EC o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou s cieľom efektívnej ochrany záujmov všetkých koncových zákazníkov na trhoch s elektrinou v EÚ.

Úrad je v oblastiach dotýkajúcich sa jeho pôsobnosti zároveň gestorom medzinárodnej spolupráce za SR v elektroenergetike na základe nariadenia 1228/2003, najmä pokiaľ ide o reguláciu prenosu a distribúcie elektriny a podporu transparentnosti a efektívnej hospodárskej súťaže.

Úrad v roku 2006 prioritne participoval na vývoji všeobecných zásad pre systém kompenzácií medzi prenosovými operátormi za host'ovanie cezhraničných tranzitných tokov elektriny, ktorých prijatie ukladá nariadenie 1228/2003. Nariadenie požaduje prijatie všeobecných zásad aj pre ďalšie dve oblasti – pre harmonizáciu prenosových taríf a pre alokácie kapacít cezhraničných spojovacích vedení a riadenia preťaženía –, ktoré ERGEG predložil Európskej komisii v rámci formálneho procesu už v roku 2005. V roku 2006 pokračovala spolupráca úradu v rámci ERGEG na špecifických aspektoch všeobecných zásad pre harmonizáciu prenosových taríf, najmä na zohľadnení lokačných cenových signálov na celoeurópskej úrovni v cenotvorbe prenosu a na tvorbe adekvátneho rámca a mechanizmov monitoringu a spravodajstva o prenosových tarífach. V roku 2006, po prijatí v rámci komitologického procesu, nadobudli s bezprostrednou účinnosťou platnosť všeobecné zásady alokácie kapacít cezhraničných spojovacích vedení a riadenia preťaženía vo forme novej prílohy k nariadeniu č. 1228/2003. V roku 2006 národní regulátori začali na základe požiadavky Európskej komisie monitorovať súlad s ustanoveniami nariadenia č. 1228/2003 vrátane všetkých jeho častí.

Na základe povinností vyplývajúcich zo zákona úrad zasielal Európskej komisii štvrt'ročné správy o objeme dovozu elektriny z tretích krajín mimo EÚ. Dovoz elektriny z Ukrajiny ako tretej krajiny – fyzikálne dovozy

2006	Fyzikálny dovoz elektriny z 3. krajín (MWh)
1. štvrt'rok	115,720
2. štvrt'rok	8 008,680
3. štvrt'rok	31 168,320
4. štvrt'rok	98,600
Spolu	39 391,32

V roku 2006 sa v spolupráci s ústrednými orgánmi štátnej správy začali práce na transpozícii smernice č. 2005/89/EC o opatreniach na zabezpečenie bezpečnosti dodávky elektriny a investícií do infraštruktúry do primárnej národnej legislatívy, na ktorých úrad spolupracuje.

Plnenie úloh podľa § 5 zákona o regulácii v plynárenstve

Preprava plynu

Prepravná sieť Slovenskej republiky má nasledujúce vstupno/výstupné body:

- Veľké Kapušany – vstupno/výstupný bod na hraniciach s Ukrajinou,
- Lanžhot – vstupno/výstupný bod na hraniciach s Českom,
- Baumgarten – vstupno/výstupný bod na hraniciach s Rakúskom,
- Domáci bod – vstupno/výstupný súhrnný virtuálny bod distribučnej siete SPP, a. s., a zo zásobníkov na území Slovenskej republiky. Dĺžka prepravnej siete zo vstupného bodu Veľké Kapušany do výstupného bodu Lanžhot je 450,40 km s vnútorným priemerom plynovodného potrubia DN 800 – DN 1400. Dĺžka prepravnej siete zo vstupného bodu Veľké Kapušany do výstupného bodu Baumgarten je 465,06 km s vnútorným priemerom plynovodného potrubia DN 700 – DN 1400. Technická kapacita prepravnej siete na trase z Veľkých Kapušían do výstupných bodov prepravnej siete predstavuje hodnotu 97 mld. m³/rok s využitím kapacity prepravnej siete na úrovni 93,2 %. V roku 2006 bolo na tejto trase prepravených približne 80 mld. m³ zemného plynu. Pri preprave plynu prepravnou sieťou, t. j. cez sieť kompresorových staníc a vysokotlakových plynovodov je od roku 2005 implementovaný tarifný systém entry-exit (vstupno-výstupný). Entry-exit tarifný systém predstavuje ocenenie vstupných a výstupných bodov prepravnej siete. Tarify sú stanovené pre jednotlivé vstupné a výstupné body prepravnej siete a ročná platba za prepravu plynu potom predstavuje súčet ročných platieb pre každý vstupný a výstupný bod prepravnej siete v závislosti od dennej kapacity (denného maxima) používateľov prepravnej siete a dĺžky platnosti zmluvy o prístupe do prepravnej siete a preprave plynu. Tarify sú záväzné pre slovenských, ako aj zahraničných používateľov prepravnej siete. Tarify za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu pre rok 2007 boli stanovené v súlade s výnosom č. 4/2006 a zákonom o regulácii, a to porovnaním ceny za prepravu plynu v Slovenskej republike s cenami za prepravu v ostatných členských štátoch Európskej únie s prihliadnutím na existujúce dlhodobé kontrakty o tranzite plynu uzatvorené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Toto ustanovenie zákona o regulácii bolo implementované už do výnosu úradu č. 4/2005.

Dňa 31. augusta 2006 spoločnosť SPP – preprava, a. s., predložila cenový návrh, v ktorom požiadala úrad o schválenie ceny za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu pre všetkých používateľov prepravnej siete SPP – preprava, a. s., na rok 2007. Výsledkom cenového konania bolo vydanie cenového rozhodnutia, ktorým úrad schválil na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2007 tarify za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu a podmienky uplatňovania týchto taríf. Tarifné skupiny na rok 2007 sú oproti roku 2006 upravené a pre jednotlivé vstupné a výstupné body boli rozdelené do piatich kategórií v závislosti od zmluvne dohodnutej dennej kapacity:

- do 1,75 mil. m³,
- od 1,75 mil. m³ do 25 mil. m³,
- od 25 mil. m³ do 136 mil. m³,
- od 136 mil. m³ do 154 mil. m³,
- od 154 mil. m³.

V roku 2006 boli tarifné skupiny rozdelené na hranici 25 mil. m³, pri ktorých v spodnej tarifnej skupine do 25 mil. m³ bol faktor dennej kapacity vo výške 0,008, ktorý po aplikácii na výpočet celkovej ročnej platby zabezpečoval lineárny priebeh poklesu ročnej platby v závislosti od dennej kapacity.

Pri rozšírení tarifných pásem bola vytvorená tarifná skupina pre vstupné a výstupné body Ten1 a Tex1, ktorá sa vzťahuje na používateľov prepravnej siete so zmluvne dohodnutou dennou kapacitou nižšou ako 1,75 mil. m³ a ktorá s rezervou pokrýva aj najväčších slovenských odberateľov zemného plynu, čo môžu byť potenciálnymi samostatnými používateľmi prepravnej siete. Všetky východiskové sadzby tarify tarifnej skupiny Ten1 a Tex1 poklesli oproti roku 2006 o 0,1 %. Pri modelových príkladoch výpočtu celkovej ročnej platby za prepravu plynu priemyselného odberateľa I 4-1 a I 4-2 štandardizovaného podľa EUROSTAT-u s rozdielnym load faktorom 250 a 330 dní a v objeme prepraveného plynu na úrovni približne 11 207 513 mil. m³, prichádza k poklesu od 0,063 % do 0,072 % pri EUR/m³ a pri prognóze vývoja kurzu SKK/EUR prognózovaného analytikmi referenčných bánk a NBS pre rok 2007 prichádza k poklesu približne až o 8 % pri platbe v slovenských korunách. Ďalšie východiskové sadzby taríf v tarifných skupinách, týkajúce sa slovenského trhu, boli zvýšené o eskalačný faktor vyplývajúci z cenového rozhodnutia za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu, ktorý vychádza z miery inflácie v krajinách Európskej únie za predchádzajúci rok vo výške 2,2 %. Do eskalačného faktora vstupuje len jej

hodnota rovnajúca sa 60 %, čo potom predstavuje zvýšenie o 1,32 %, pričom pre odberateľov plynu, ktorým zabezpečuje dodávku plynu SPP, a. s., sa cena za prepravu plynu odvíja od uzatvorenej Zmluvy o prístupe do prepravnej siete a preprave plynu medzi SPP – preprava, a. s., a SPP – distribúcia, a. s., ktorá ťaží zo zľavy za trojročný kontrakt a aplikácie faktora α pri zvýšení dennej kapacity. Vplyvom silnejšej koruny a výhľadu na rok 2007 sa celoročné platby za prepravu plynu pre slovenských používateľov prepravnej siete platiacim v Sk javia nižšie.

Cena za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu ako regulovaná zložka ceny za dodávku plynu pre domácnosti má podiel približne na úrovni 3,3 % na celkovej priemernej cene za dodávku plynu pre odberateľov plynu v domácnosti na rok 2007. V cenovom rozhodnutí pre cenu za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu na rok 2007 bol v rámci podmienok uplatnenia taríf prístup do prepravnej siete a prepravu plynu zavedený inštitút prepočítania taríf za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu v závislosti od dĺžky zmluvy o preprave plynu v súlade s nariadením vlády č. 123/2005 Z. z. z 30. marca 2005, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom pre krátkodobé zmluvy o prístupe do prepravnej siete a preprave plynu na mesačnej alebo dennej báze.

Distribúcia plynu

Distribúciou plynu podľa zákona o energetike je doprava plynu distribučnou sieťou. Distribúciu plynu uskutočňuje prevádzkovateľ distribučnej siete na základe zmluvy o distribúcii. V oblasti distribúcie pripojenie do distribučnej siete, prístup do distribučnej siete a distribúcia plynu podliehajú cenovej regulácii. Pre lokálnych distribútorov plynu (regulované subjekty, ktoré majú povolenie na vykonávanie regulovanej činnosti iba na malé územie, zvyčajne priemyselný areál, a ktorých počet odberných miest z distribučnej siete nepresahuje 100 000) úrad vydal cenové rozhodnutia za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu. V priebehu roku 2006 úrad vydal päť cenových rozhodnutí ešte na rok 2006 pre lokálnych distribútorov. Pre rok 2007 úrad vydal v roku 2006 v oblasti distribúcie 24 rozhodnutí.

V roku 2006 úrad vydal pre prevádzkovateľa distribučnej siete SPP – distribúcia, a. s., na rok 2007 dve cenové rozhodnutia, a to: cenové rozhodnutie, ktorým úrad schválil tarify za pripojenie do distribučnej siete, a cenové rozhodnutie, ktorým úrad schválil tarify za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu. Tarify za pripojenie do distribučnej siete sú určené osobitne pre kategóriu domácnosť a pre kategóriu mimo domácnosti. Pre kategóriu domácnosť úrad schválil na rok 2007 dve tarify, ktoré zohľadňujú stupeň vybudovania plynárenského zariadenia (pripojovacieho plynovodu) v čase realizácie pripojenia k distribučnej sieti. Poplatok za pripojenie v roku 2007 je nižší v porovnaní s rokom 2006 o 8,45 %.

Pri cenách za distribúciu plynu sa uplatňuje princíp tzv. poštovej známky, keď cena za distribúciu plynu závisí od množstva prepravovaného plynu bez ohľadu na vzdialenosť odberného miesta. Priemerná cena za prístup do distribučnej siete a distribúciu zemného plynu na rok 2007 je vo výške 1,96 Sk/m³ a je rovnaká ako v roku 2006. Tarify za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu sú rozdelené do tarifných skupín. Jednotlivé tarifné skupiny sú členené na základe zmluvne dohodnutých ročných množstiev distribuovaného plynu stanovených v príslušnej zmluve o prístupe a distribúcii plynu pre každé odberné miesto.

Dodávka plynu domácnostiam

Najsledovanejšou oblasťou v oblasti plynárenstva je cenová regulácia dodávky plynu pre domácnosti. Nadobudnutím účinnosti primárnej legislatívy v oblasti energetiky, najmä zákona o energetike a zákona o regulácii od 1. januára 2005, bola odštartovaná liberalizácia slovenského plynárenského trhu, ktorá bola dokončená v roku 2007. Od 1. júla 2007 domácnosti nadobudli štatút oprávneného odberateľa s možnosťou výberu dodávateľa plynu. V oblasti liberalizácie plynárenského trhu sa v roku 2006 udiala významná zmena, a to právne oddelenie prepravnej a distribučnej činnosti od činnosti obchodu, resp. dodávky zemného plynu. Dodávka plynu pre domácnosti zostala aj po oddelení dcérskych spoločností SPP – preprava, a. s., a SPP – distribúcia, a. s., na materskej firme SPP, a. s.

V roku 2006 podliehala cenovej regulácii len dodávka plynu pre domácnosti. Spôsob vykonania cenovej regulácie za dodávku plynu pre domácnosti, rozsah a štruktúra oprávnených nákladov a spôsob určenia výšky primeraného zisku sú predmetom ustanovení aktuálneho výnosu úradu, všeobecne záväzného predpisu, ktorý je jedným zo základných nástrojov úradu pri vykonávaní cenovej regulácie v oblasti plynárenstva.

Úrad v cenových rozhodnutiach pre SPP, a. s., určuje, resp. schvaľuje tarify za dodávku plynu pre domácnosti, ako aj podmienky uplatňovania týchto taríf. Tarify za dodávku plynu pre domácnosti sú dvojzložkové, pozostávajúce z fixnej mesačnej sadzby a sadzby za odobraté množstvo plynu.

Počas roku 2006 bola cena za dodávku plynu pre domácnosti pre dodávateľa SPP, a.s., zmenená z dôvodu enormného nárastu nákupnej ceny plynu, ktorá sa odvíja od ceny ropy a ropných produktov a kurzu slovenskej koruny k americkému doláru. Nákupná cena plynu vchádza do celkových úradom povolených výnosov za dodávku plynu pre domácnosti ako najvýznamnejšia nákladová položka. Túto nie je možné z pozície úradu ovplyvniť, predstavuje asi 55 až 65 %. Podkladom na stanovenie výšky nákladov na nákup plynu pre domácnosti je predikcia vývoja ropy a ropných produktov na svetových trhoch spolu s predikciou vývoja hodnoty kurzu slovenskej koruny k americkému doláru.

Na základe zákona o regulácii, podľa ktorého môže úrad z vlastného podnetu alebo na návrh regulovaného subjektu cenové rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť, dodávateľ zemného plynu spoločnosť SPP, a. s., doručil na úrad návrh na zmenu cenového rozhodnutia práve z dôvodu zvýšenia nákupnej ceny plynu od zahraničného dodávateľa, čím sa naplnili podmienky aplikácie zákona. Záverom cenového konania bolo vydanie cenového rozhodnutia, ktorým úrad zmenil uvedené cenové rozhodnutie z roku 2005 a určil nové tarify za dodávku plynu pre domácnosti s platnosťou od 1. novembra 2006. Priemerná cena za dodávku plynu pre domácnosti na obdobie od 1. novembra do 31. decembra 2006 sa zvýšila oproti priemernej cene za obdobie od 1. januára 2006 do 31. októbra 2006 o 4,26 %. Okrem zvýšenia nákladov na nákup plynu pre domácnosti sa v menšej miere zmenili aj ostatné nákladové položky súvisiace s dopravou a skladovaním plynu vstupujúce do určenia celkových povolených výnosov za dodávku plynu pre domácnosti, a to predovšetkým z dôvodu klesajúcej spotreby plynu slovenských domácností.

Pre rok 2007 vydal úrad 29. novembra 2006 cenové rozhodnutie pre SPP, a. s., v ktorom určil tarify za dodávku plynu pre domácnosti a podmienky uplatňovania týchto taríf v súlade s výnosom č. 4/2006 a zákonom o regulácii. Na základe predpokladaného priaznivého vývoja cien ropy a ropných produktov na svetových trhoch a silnejúcej slovenskej koruny sa predpokladaná ročná priemerná cena za dodávku plynu pre domácnosti znížila o 4,04 %.

K medzinárodným aktivitám úradu patrí pravidelná účasť zástupcu úradu v pracovných skupinách pre plyn za EGEG a CEER (Gas Focus Group a Gas Working Group), v rámci ktorých sa na báze vzájomnej intenzívnej spolupráce prijímajú a postupne zavádzajú do praxe zámery dohodnuté medzi členskými štátmi EÚ. Úrad priebežne prispieva svojimi vyjadreniami pri procesoch tvorby legislatívnych a odporúčacích dokumentov EÚ v oblasti plynárenstva a aktívne sa prostredníctvom svojich zástupcov zúčastňuje významných medzinárodných podujatí.

2. Poštový regulačný úrad

Pôsobnosť a kompetencie

Poštový úrad so sídlom v Žiline bol zriadený k 1. januáru 2002 zákonom č. 507/2001 Z. z. o poštových službách ako štátna regulačná autorita poverená reguláciou trhu poštových služieb a dohľadom nad trhom poštových služieb. Poštový úrad bol premenovaný na Poštový regulačný úrad zákonom č. 15/2004 Z.z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 507/2001 Z.z. o poštových službách.

Právomoci a kompetencie Poštového regulačného úradu

Podľa zákona o poštových službách sú orgánmi štátnej správy v poštových službách :

- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky,
- Poštový regulačný úrad.

Poštový regulačný úrad ako národný regulačný orgán pre odvetvie poštových služieb:

- vykonáva štátnu reguláciu poštových služieb,
- vykonáva štátny dohľad nad poskytovaním poštových služieb,
- zabezpečuje medzinárodné vzťahy v oblasti poštových služieb na úrovni regulačných orgánov,
- je voči orgánom Európskej únie a voči príslušným orgánom členských štátov Európskej únie a členským štátom Európskeho združenia voľného obchodu notifikačným orgánom v oblasti štátnej regulácie poštových služieb,
- vykonáva ďalšie činnosti podľa zákona.
-

Štátna regulácia

Poštový regulačný úrad vykonáva štátnu reguláciu podľa § 13 až § 22 zákona č. 507/2001 Z.z. o poštových službách v znení neskorších predpisov .

Štátna regulácia je:

- utváranie podmienok na vznik a udržiavanie konkurenčného prostredia na trhu poštových služieb,
- určovanie všeobecných pravidiel poskytovania poštových služieb, ktoré nie sú súčasťou poštovej výhrady,
- ukladanie povinností poskytovať univerzálnu poštovú službu a určovanie požiadaviek na prevádzku verejnej poštovej siete,
- regulácia poskytovania univerzálnej služby a vykonávania poštového platobného styku,
- regulácia poštových sadzieb za poskytovanie univerzálnej služby a služieb poštového platobného styku.

Štátna regulácia sa vykonáva rozhodnutiami Poštového regulačného úradu, ktorými sú všeobecné povolenie, poštová licencia a rozhodnutia o regulácii poštových sadzieb. Reguláciu poštových sadzieb univerzálnej služby v tuzemskom styku vykonáva Poštový regulačný úrad podľa § 21 zákona č. 507/2001 Z.z. o poštových službách v znení neskorších predpisov, podľa všeobecných predpisov o cenách (zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov a vyhláška MF SR č. 87/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov). Rozhodnutia o regulácii sa uverejňujú v Zbierke zákonov SR.

Ku koncu roku 2006 Poštový regulačný úrad registroval celkom 19 poštových podnikov, ktoré poskytujú poštové služby v súlade so všeobecným povolením.

Poštové sadzby univerzálnej služby medzinárodného styku sú regulované podľa osobitných predpisov – Akty Svetovej poštovej únie (Svetový poštový dohovor, Vykonávací poriadok o listovej pošte a Vykonávací poriadok o poštových balíkoch).

Organizačná štruktúra Poštového regulačného úradu

Na čele úradu je predseda, ktorého volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky. Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v neskoršom znení bol Národnou radou Slovenskej republiky zvolený za predsedu Poštového regulačného úradu na prvé funkčné obdobie dňom 1. januára 2003 Prof. RNDr. Ing. Karol Achimský, CSc.

Predseda úradu zastupuje podpredsa úradu, ktorého vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky.

Organizačné útvary Poštového regulačného úradu:

Predseda poštového regulačného úradu

Podpredsa poštového regulačného úradu

Vedúci služobného úradu

- Osobný úrad
- Kancelária predsedu a medzinárodnej spolupráce

Odbor regulácie

- Univerzálna služba
- Normalizácia
- Štátny dohľad
- Financovanie univerzálnej služby
- Trh poštových služieb
- Kvalita
- Poštový informačný systém
- Ceny poštových služieb

Odbor ekonomiky a správy

- Financie a rozpočet
- Všeobecná a mzdová účtaren
- Hospodárska správa

Rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2006

Zdroj : Rozpočtové prostriedky kapitoly MDPT SR

Program : Regulácia trhu poštových služieb

Funkčná klasifikácia : 0460 - Komunikácie

	Ukazovateľ	Rozpočet (v tis.sk)
	PRÍJMY	0
	VÝDAVKY SPOLU	10 914
	BEŽNÉ VÝDAVKY	9 914

	MZDY, PLATY, SLUŽOBNÉ PRÍJMY A OSTATNÉ OSOBNÉ VYROVNIANIA	5 068
	POISTNÉ A PRÍSPEVOK DO POISŤOVNÍ	1 766
	TOVARY A SLUŽBY	2 980
	BEŽNÉ TRANSFERY	100
	KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	1 000
	z toho: obstarávanie kapitálových aktív	1 000
	Limity počtu zamestnancov	Počet
	Počet zamestnancov celkom	19
v tom :	štátna služba	16
	výkon práce vo verejnom záujme	3

Vybavovanie sťažností, petícií a iných podaní

Poverenie a povinnosť Poštového regulačného úradu (ďalej len úrad) prijímať a vybavovať sťažnosti, petície, návrhy, žiadosti, podnety a iné podania (ďalej len podania) vyplýva zo zákona č. 152/1998 Z.z. o sťažnostiach, zákona č. 242/1998 o petičnom práve a zákona č. 507/2001 Z.z. o poštových službách v znení neskorších predpisov.

Pri vybavovaní a prešetrovaní podaní úrad rozhoduje podľa platnej národnej legislatívy, poštových podmienok jednotlivých poštových podnikov, pravidiel platných pre medzinárodný poštový styk a smerníc vydaných úradom. Patrí sem najmä:

- zákon č. 507/2001 Z.z o poštových službách v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 152/1998 Z.z. o sťažnostiach,
- zákon č. 242/1998 Z.z o petičnom práve,
- Akty Svetovej poštovej únie,
- smernica č. 97/67/EC Európskeho parlamentu a rady o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb Spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb,
- smernica úradu PÚ 06/2002 o vybavovaní sťažností,
- smernica úradu PÚ 03/2002 o vybavovaní petícií,
- poštové podmienky jednotlivých poštových podnikov,
- ostatné všeobecné predpisy občianskeho práva týkajúce sa reklamácií a náhradového konania.

Úrad je povinný prijať každé podanie. Ak nie je príslušný vybaviť prijaté podanie, postúpi ho bezodkladne na priame vybavenie príslušnému orgánu. O tejto skutočnosti zároveň písomne oboznámi autora podania. Pre rozlišovanie jednotlivých druhov podaní platí zásada, že určujúcim je obsah podania a nie názov alebo forma.

Správa o vybavovaní petícií, sťažností a iných podaní za rok 2006

V priebehu roka 2006 úrad prijal 207 podaní. Z týchto podaní bola 1 petícia, 53 podaní bolo zaevidovaných a vybavených ako sťažnosť a 153 podaní tvorili také podania, ktoré mali charakter žiadostí, dopytov, podnetov, resp. sa týkali verejnej poštovej siete.

PETÍCIE

Prehľad a vyhodnotenie prijatých petícií

Počet prijatých: 1

Počet vybavených: 1

Predmetná petícia obsahovala žiadosť o prehodnotenie zrušenia pošty. Petícia bola úradu postúpená na priame vybavenie Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. Vzhľadom na to, že podaná petícia neobsahovala podstatné náležitosti v zmysle zákona o petičnom práve, vyzval úrad podávateľov petície na odstránenie jej nedostatkov. V zákonom stanovenej lehote úrad doplnenie petície neobdržal, preto postupoval v súlade s ust. § 5 ods. 4 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zákona č. 242/1998 Z. z., petíciu ďalej neprešetroval, avšak úradom bola v predmetnej veci zaslaná odpoveď ako na podanie.

STÁŽNOSTI

Prehľad a vyhodnotenie prijatých sťažností

Počet prijatých: 53

z toho

- postúpených na vybavenie inému orgánu: 6

- zastavených na žiadosť podávateľa 0

- vybavených priamo úradom: 47

z toho

- opodstatnených: 18

- neopodstatnených: 20

- prešetrovaním nebolo možné určiť:
opodstatnenosť, resp. neopodstatnenosť: 6

- v riešení: 2

- odložením 1

Z celkového počtu vybavených sťažností až 40 sťažností si vyžadovalo súčinnosť subjektu, proti ktorému sťažnosť smerovala. Napriek tomu všetky sťažnosti boli vybavované bez zbytočného odkladu, v lehotách podľa zákona o sťažnostiach. Všetky sťažnosti, ktoré si nevyžadovali súčinnosť boli vybavené v termíne do 30 dní. Prijaté sťažnosti (prijaté priamo alebo postúpené od iného orgánu) boli zaevidované v centrálnej evidencii sťažností.

Z celkového počtu sťažností bolo priamo prijatých 38 sťažností, 15 sťažností bolo úradu postúpených od iných orgánov štátnej a verejnej správy (12 sťažností od MDPT SR a 3 sťažnosti od iných orgánov štátnej a verejnej správy). Písomne bolo podaných 33 sťažností, 7 telefonicky, 11 sťažností prostredníctvom E-mailu, 1 sťažnosť osobne a 1 faxom. Žiadna sťažnosť nebola podaná anonymne a 7 sťažností bolo opakovaných.

Proti poskytovateľovi univerzálnej poštovej služby - Slovenskej pošte, a.s. (ďalej len „SP, a.s.“) smerovalo 51 sťažností a 2 sťažnosti vyjadrovali nespokojnosť s vybavením sťažností úradom.

Postúpené sťažnosti

Z celkového počtu prijatých sťažností bolo 6 sťažností postúpených inému orgánu. Z tohto počtu boli 3 postúpené inému orgánu štátnej správy – Slovenskej obchodnej inšpekcii a 3 sťažnosti boli postúpené SP, a.s. Predmetom postúpených sťažností bola :

- nespokojnosť s nepoštovými službami - SIPO, koncesionárske poplatky, doručovanie novín,
- nedoručenie zásielky adresátovi do cudziny,
- sťažovateľ zaslal sťažnosť duplicitne aj SP, a.s., ktorá ju začala prešetrovať.

Z predmetu a obsahu niektorých sťažností súčasne vyplýva, že sťažovatelia si úrad stále zamieňajú s poskytovateľom univerzálnej služby - so SP, a.s. Pri všetkých postúpených sťažnostiach úrad o ich postúpení zároveň informoval aj sťažovateľa.

Opodstatnené sťažnosti

Z celkového počtu vybavených sťažností bolo 18 opodstatnených. Z týchto sa vnútroštátneho poštového styku týkalo 11 sťažností a medzinárodného poštového styku 7 sťažností.

Predmetom opodstatnených sťažností bolo hlavne:

- neprofesionálne správanie zamestnancov k používateľom poštových služieb a ich kvalifikácia,
- zatvorenie pošty počas hodín pre verejnosť,
- nevyhovujúca územná dostupnosť poštových služieb,
- neuznaná výška náhrady škody,
- nedodržiavanie poštových podmienok zo strany SP, a.s., a to najmä:
 - oneskorené dodanie poštových zásielok,
 - strácanie, poškodenie a úbytok obsahu poštových zásielok v tuzemskom a medzinárodnom styku,
 - nespokojnosť s dodávaním zapísaných zásielok – nedoručenie oznámenia o uložení zásielky,
 - dodanie poštových zásielok neoprávnenému prijímateľovi.

Neopodstatnené sťažnosti

Z celkového počtu vybavených sťažností bolo 20 neopodstatnených.

Predmetom neopodstatnených sťažností bola najmä:

- nevyhovujúca časová a územná dostupnosť poštových služieb,
- nespokojnosť s priebehom reklamačného konania,
- doručovanie zapísaných zásielok,
- nespokojnosť s výškou náhrady škody,
- nedoručenie, resp. chybné dodanie poštovej zásielky.

Podávanie neopodstatnených sťažností bolo spôsobené neznalosťou Poštových podmienok k poštovým službám, Požiadaviek na kvalitu univerzálnej poštovej služby, príp. zákona o poštových službách zo strany používateľov poštových služieb.

Výsledok prešetrenia každej sťažnosti bol sťažovateľovi oznámený písomne s odôvodnením opodstatnenosti alebo neopodstatnenosti sťažnosti. V prípade opodstatnenej sťažnosti boli v oznámení uvedené aj opatrenia prijaté na odstránenie zistených nedostatkov. V prípade neopodstatnených sťažností boli sťažovateľom zaslané písomné odpovede spolu s uvedením dôvodu neopodstatnenosti, resp. s poučením o správnom postupe pri riešení predmetu sťažnosti.

Podľa § 18 zákona o sťažnostiach bola ku každej sťažnosti vyhotovená zápisnica, ktorej kópia bola zaslaná SP, a.s. U opodstatnených sťažností v zápisnici úrad nariadil prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku, spolu s uvedením termínu na predloženie správy o prijatých opatreniach (v niektorých prípadoch SP, a.s. v predstihu prijala opatrenia). Plnenie prijatých opatrení v stanovenom termíne bolo úradom kontrolované.

Sťažnosti, prešetrením ktorých nebolo možné určiť ich opodstatnenosť, resp. neopodstatnenosť

Z celkového počtu vybavených sťažností patrilo do tejto kategórie 6 sťažností. Sťažnosti v tejto kategórii sa týkali predovšetkým nespokojnosti s profesionálnym správaním zamestnancov voči používateľom poštových služieb. Ich obsahom tiež bola nespokojnosť so stratou (nedodaním) resp. oneskoreným dodaním obyčajných listových zásielok v tuzemskom a medzinárodnom styku. Vzhľadom k tomu, že uvedené zásielky nie sú v celom procese evidované, nebolo prešetrením možné potvrdiť ani vyvrátiť opodstatnenosť, resp. neopodstatnenosť sťažnosti.

INÉ PODANIA

Podania, ktoré úrad prešetril a vybavil v priebehu roku 2006 je možné rozdeliť do dvoch skupín:

- podania od fyzických a právnických osôb, týkajúce sa poskytovania poštových služieb,
- podania týkajúce sa poskytovateľa univerzálnej služby a verejnej poštovej siete.

Prehľad a vyhodnotenie iných prijatých podaní

Počet prijatých podaní:	153
z toho podľa bodu a)	90
podľa bodu b)	63
Prehľad a vyhodnotenie prijatých podaní podľa bodu a)	
postúpené SP, a.s.	8
vybavené:	80
v riešení:	2

Z celkového počtu iných podaní, bolo priamo prijatých 72 podaní, 11 podaní bolo postúpených úradu od MDPT SR a 7 podaní od iných orgánov štátnej a verejnej správy. Z pohľadu spôsobu vybavenia bolo 50 podaní podaných písomne, 38 prostredníctvom e-mailu, 1 podanie faxom a 1 osobne.

Postúpené podania

Podania, ktoré boli postúpené na vybavenie SP, a.s., sa týkali poskytovania nepoštových služieb, resp. všeobecnej nespokojnosti s poskytovaním poštových služieb.

Vybavené podania

Vybavené podania mali charakter žiadostí, podnetov, dopytov a pod. Ich predmetom boli hlavne:

- žiadosti o informácie o poskytovaní poštových služieb a poštových podmienkach,
- žiadosti o informácie o zákone o poštových službách a podnikaní v poštových službách,
- podania na porušenie poštovej výhrady iným poštovým podnikom,
- nespokojnosť s priebehom a výsledkom reklamačného konania,
- nespokojnosť s cenami poštových služieb v styku s ČR,
- nespokojnosť s dodávaním zapísaných zásielok,
- žiadosti o preverenie nevyhovujúcej časovej a územnej dostupnosti poštových služieb.

Prehľad a vyhodnotenie prijatých podaní týkajúcich sa poskytovateľa univerzálnej služby a verejnej poštovej siete.

V roku 2006 bolo prijatých od poskytovateľa univerzálnej služby celkom 63 podaní týkajúcich sa poskytovateľa univerzálnej služby a verejnej poštovej siete. Z tohto počtu sa 17 podaní dotýkalo racionalizácie verejnej poštovej siete - návrhov zmien kontaktných a prístupových miest verejnej poštovej siete. Poštový regulačný úrad ich prerokoval, posúdil a odsúhlasil 17 návrhov a nezamietol žiadny návrh. Uvedené návrhy sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Návrh na racionalizáciu poštovej siete	Počet
Prerokované návrhy	17
Odsúhlasené návrhy	17
Zriadenie novej podávacej pošty	7
Zrušenie pošty	7
Zrušenie pošty a zriadenie pošty Partner	0
Rekonštrukcia pošty	1
Zriadenie pošty Partner	1
Zmena charakteru pošty na podávaciu	1
Zmena charakteru pošty na dodávaciu	0
Zmena poštového obvodu	0
Zamietnuté návrhy	0

ZÁVER

Všeobecne možno konštatovať, že počet prijatých sťažností mal mierne klesajúci trend. Oproti roku 2005 došlo k zníženiu počtu prijatých sťažností o cca 20%. Bolo to spôsobené hlavne tým, že v roku 2006 bolo úradu postúpených 15 sťažností (v roku 2005 bolo úradu postúpených úradu 33 sťažností). V predmete a obsahu opodstatnených sťažností oproti roku 2005 nedošlo k zásadnejším zmenám. V poslednom období sa však sťažnosti vo väčšej miere týkali strácania (nedodania), resp. vykrádania a poškodzovania poštových zásielok v tuzemskom a hlavne v medzinárodnom styku, ako aj nespokojnosti s doručovaním

zapísaných zásielok. V tejto oblasti je potrebné, v rámci výkonu štátneho dohľadu, venovať väčšiu pozornosť eliminovaniu uvedeného problému v úzkej spolupráci so SP, a.s.

Značná časť podaní bola úradu doručená prostredníctvom elektronickej pošty, ktorá predstavuje operatívny spôsob komunikácie. Odpovede na podania v takomto prípade boli zasielané taktiež elektronicou, prípadne aj listom.

Prijaté opatrenia

Na základe opodstatnených sťažností a iných podaní, vybavených v rámci výkonu štátneho dohľadu Odborom regulácie v roku 2006, boli prijaté nasledovné opatrenia:

- *systemové opatrenia úradu zamerané na:*
 - návrhy na zmenu príslušných ustanovení Poštových podmienok k poštovým službám – návrhy predložené úradom boli, resp. budú pri aktualizácii Poštových podmienok realizované,
- *operatívne opatrenia úradu, obsahom ktorých bolo:*
 - uloženie opätovného prešetrenia reklamácií Slovenskou poštou, a.s., vo veci vyplatenia náhrad sťažovateľom,
 - zabezpečenie dôsledného dodržiavania technologických postupov pri poskytovaní poštových služieb zamestnancami pošty,
 - dodávanie poštových zásielok na správnu adresu,
 - doručovanie poštových zásielok v súlade s udelenou poštovou licenciou,
 - zabezpečenie lepšej informovanosti o poskytovaní poštových služieb na poštách,
 - preškolenie zodpovedných zamestnancov na dodržiavanie Poštových podmienok a technologických postupov pri prijímaní a doručovaní poštových zásielok,

Záver z niektorých opodstatnených sťažností a iných podaní boli podnetom na výkon kontrolných akcií v rámci štátneho dohľadu a taktiež boli podkladom pri návrhu Plánu kontrol na rok 2007.

3. Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky bol zriadený 1. 1.1993 na základe rozhodnutia ministra dopravy, spojov a verejných prác r.č. 40/92 z 15.12.1992 a následne uzákonený zákonom č. 96/1993 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 150/1992 Zb. a zákon č. 110/1964 Zb. Súčasnú pôsobnosť upravuje zákon č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v platnom znení.

Pôsobnosť a kompetencie

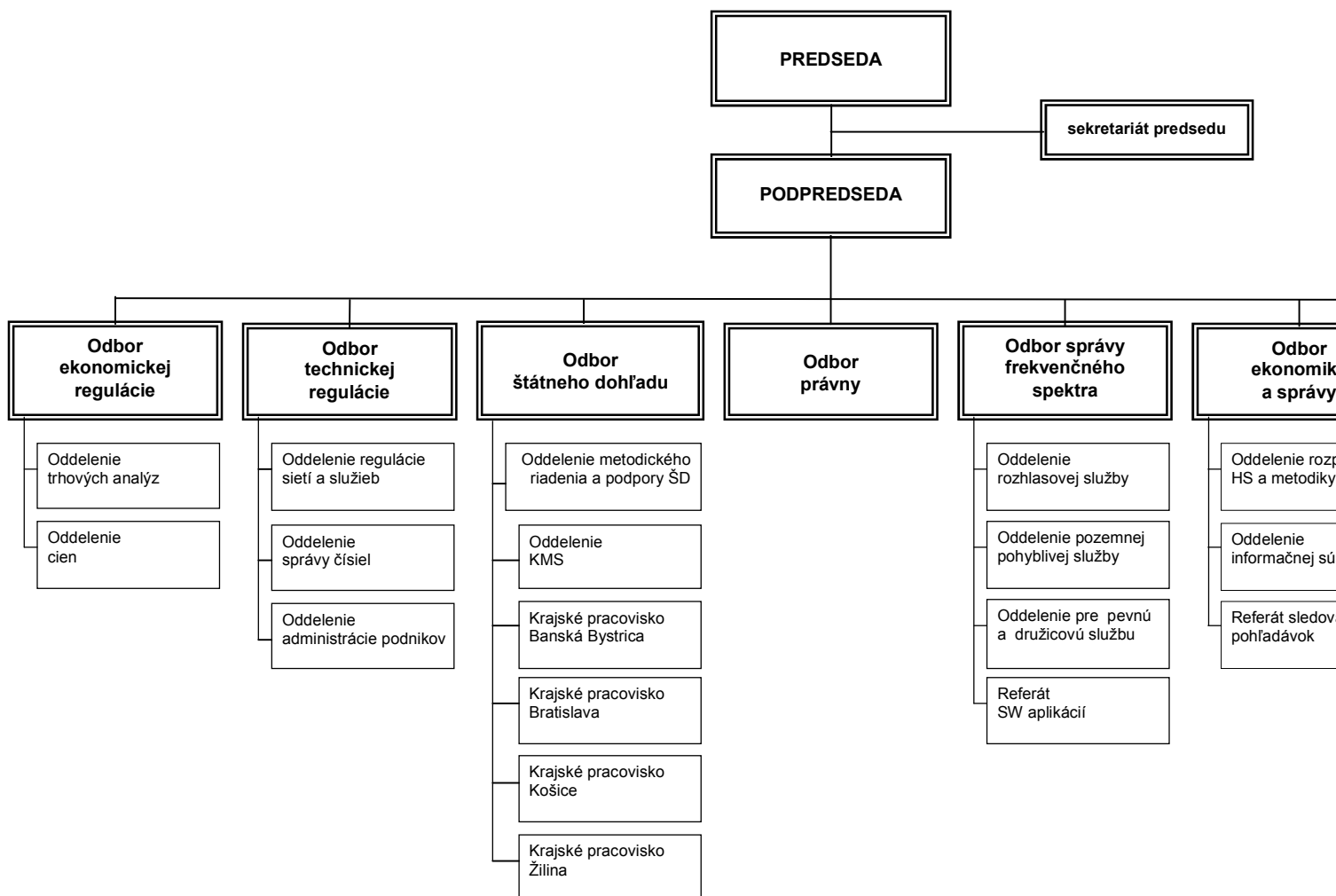
Úrad je národný regulátor a cenový orgán v oblasti elektronických komunikácií, ktorý vykonáva reguláciu, zabezpečuje medzinárodné vzťahy v oblasti elektronických komunikácií na úrovni regulačných orgánov, spolupracuje s ministerstvom pri vypracúvaní návrhu národnej tabuľky frekvenčného spektra a vykonáva správu frekvenčného spektra, chráni záujmy koncových užívateľov s ohľadom na kvalitu a ceny služieb, plní povinnosti podporujúce súťaž, rozvoj spoločného trhu Európskej únie, záujmy všetkých osôb členských štátov Európskej únie na území Slovenskej republiky, prístup k sieťam, prevádzkyschopnosť sietí a služieb a chráni slobodu výberu prevádzkovateľa s uplatnením technických noriem, vydáva všeobecne záväzné právne predpisy v medziach tohto zákona, vydáva Vestník Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky, zabezpečuje svoje informačné povinnosti voči Národnej rade Slovenskej republiky a Európskej komisii, ktorej oznamuje aj informácie patriace do jeho pôsobnosti, určuje úhrady, vedie mimosúdne riešenie sporov, poskytuje informácie koncovým užívateľom v súvislosti so službami, vykonáva užívateľské prieskumy, zverejňuje ich a využíva ich vo svojej činnosti, plní úlohy súvisiace s obmedzením vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na využívanie nehnuteľností na účely zabezpečenia služieb a s obmedzením vlastníckeho práva k hnutel'ným veciam obmedzením alebo zákazom používania vysielacích telekomunikačných zariadení a okruhov v čase vojny a vojnového stavu, vykonáva dohľad a ukladá sankcie, vykonáva ďalšie činnosti podľa osobitných predpisov.

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 6 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v platnom znení (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) vydal podľa ustanovení § 12 a § 13 zákona o elektronických komunikáciách všeobecné povolenie č. 1/2005 na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb v znení 1. zmeny a zmeny č. 2. Toto všeobecné povolenie (ďalej len „povolenie“) oprávňuje fyzické osoby a právnické osoby (ďalej len „podnik“) poskytovať na území Slovenskej republiky elektronické komunikačné siete (ďalej len „siete“), elektronické komunikačné služby (ďalej len „služby“) alebo siete a služby za dodržania ustanovení zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v platnom znení a podmienok uvedených v tomto povolení.

Organizačná štruktúra Telekomunikačného úradu SR

Na čele úradu je predseda, ktorého na návrh vlády volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky. Dňa 14. decembra 2006 bol Národnou radou SR zvolený predseda Telekomunikačného úradu SR Mgr. Branislav Máčaj. Predsedu úradu zastupuje podpredseda úradu, ktorého vymenúva a odvoláva vláda. Dňa 16. mája 2007 Vláda SR prerokovala a schválila návrh na vymenovanie Juraja Michňu do funkcie podpredsedu Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky.

TELEKOMUNIKAČNÝ ÚRAD Slovenskej republiky

Platnosť: od 01. októbra 2007

Priame a nepriame náklady na jednotlivé činnosti (odhad v percentách): regulácia a dohľad 70 %, správa frekvenčného spektra 20 %, ostatné 10 %. Presné náklady sú kalkulované aj sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu a sú súhrnom všetkých nákladov príslušnej položky alebo podpoložky.

Oblasť ekonomickej regulácie telekomunikačných činností:

Analýza relevantných trhov

Činnosť v oblasti ekonomickej regulácie sa v roku 2006 koncentrovala najmä na ukončenie analýz tých relevantných trhov, ktoré ešte neboli ukončené v predchádzajúcom období ako aj na vedenie správnych konaní o určení významného podniku nadväzujúcich na ukončené analýzy.

TÚ SR v priebehu roka ukončil a zverejnil na svojej verejne dostupnej internetovej stránke výsledky analýz deviatich relevantných trhov (tri maloobchodné trhy a šesť veľkoobchodných trhov). Jedenásť

analýz bolo poslaných na vyjadrenie Európskej komisii (notifikácie) (okrem deviatich analýz ukončených v roku 2006 to boli aj dve analýzy maloobchodných trhov ukončené v roku 2005).

TÚ SR vydal deväť prvostupňových rozhodnutí, ktorými určil významné podniky na jednotlivých trhoch a zároveň uložil týmto podnikom povinnosti, ktorých cieľom je podpora efektívnej súťaže. Rozhodnutia sa týkali nasledujúcich

1. maloobchodných trhov

- a. miestne a medzimestské odchádzajúce volania v pevnej telefónnej sieti uskutočnené bytovými zákazníkmi (maloobchodný trh č. 3)
- b. medzinárodné odchádzajúce volania v pevnej telefónnej sieti uskutočnené bytovými zákazníkmi (maloobchodný trh č. 4)
- c. miestne a medzimestské odchádzajúce volania v pevnej telefónnej sieti uskutočnené nebytovými zákazníkmi (maloobchodný trh č. 5)
- d. medzinárodné odchádzajúce volania v pevnej telefónnej sieti uskutočnené nebytovými zákazníkmi (maloobchodný trh č. 6)
- e. minimálny súbor prenajatých okruhov s kapacitou do a vrátane 2 Mbit/s (maloobchodný trh č. 7)

2. veľkoobchodných trhov

- a. prenos volania v pevnej telefónnej sieti (veľkoobchodný trh č. 3)
- b. veľkoobchodný širokopásmový prístup (veľkoobchodný trh č. 5)
- c. prístup k ukončovacím častiam prenajatých okruhov (veľkoobchodný trh č. 6)
- d. prenos rozhlasového a televízneho vysielania (veľkoobchodný trh č. 11)

Za významný podnik bola vo všetkých vyššie uvedených prípadoch určená spoločnosť Slovak Telekom, ktorá vo voči všetkým rozhodnutiam podala rozklad. Všetky konania boli postúpené druhostupňovému orgánu, ktorým je predseda úradu. Päť rozhodnutí nadobudlo právoplatnosť do konca roka 2006, pričom všetky rozhodnutia boli predsedom úradu potvrdené resp. v minimálnej miere zmenené.

Riešenie sporov prístupu, prepojenia a spoločného používania zariadení

TÚ SR v roku 2006 riešil aj niekoľko podaní týkajúcich sa riešenia sporov medzi podnikmi vo veci uzatvárania zmlúv o prístupe. Vzhľadom na to, že zákon o elektronických komunikáciách nedával úradu adekvátne právomoci na riešenie spomenutých sporov, nebolo možné v týchto prípadoch vydať záväzné rozhodnutia, ktoré by prispeli k ich vyriešeniu.

V decembri 2006 úrad začal správne konanie so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. o uložení zmeny cien za služby ukončovania a zostavenia volaní v sieti tejto spoločnosti a následnej zmeny referenčnej ponuky.

TÚ SR zabezpečoval tiež aktualizáciu údajov o uzatvorených zmluvách o prepojení medzi podnikmi a spolupracoval s MDPT v súvislosti s prípravou nariadenia Európskej komisie k regulácii medzinárodného roamingu.

Oblasť technickej regulácie telekomunikačných činností

TÚ SR v roku 2006 vydal všeobecne záväzný právny predpis Opatrenie TÚ SR č. O-10/2006 o rozsahu minimálneho súboru prenajatých okruhov. V roku 2006 úrad predložil do pripomienkovacieho konania návrh číslovacieho plánu ako všeobecne záväzného právneho predpisu. Dňa 1. februára 2007 TÚ SR vydal Opatrenie č. O – 14/2007 o číslovacom pláne. Vydanie týchto predpisov si vyžiadala novela zákona o elektronických komunikáciách, ktorá je účinná od 1.4. 2006.

Úrad ďalej urobil zmenu Opatrenia TÚ SR č. O-3/2004, ktorým sa stanovuje sadzobník úhrad za používanie čísel. Zmena je účinná od 1. januára 2007. V roku 2006 TÚ SR ďalej pripravil návrh zmeny Opatrenia Telekomunikačného úradu SR z 22. apríla 2004 č. O-4/2004, ktorým sa ustanovujú

podrobnosti poskytovania verejných telefónnych automatov a služieb pre zdravotne postihnutých užívateľov.

Ku koncu roku 2006 úrad evidoval nasledovné počty podnikov, ktoré si splnili oznamovaciu povinnosť podľa platného všeobecného povolenia pre poskytovanie elektronických komunikačných sietí a/alebo služieb:

Druh služby	Počet
Internet	634
VoIP	191
Prenos dát	302
Pevné verejné telekomunikačné siete	238
Rádiové siete	435
Prenájom okruhov	101
MMDS/MVDS	22
R a TV vysieláče	9
UMTS	3
Verejná telefónna služba	90
FWA 26 GHz	2
FWA 3.5 GHz	4
GSM	3
Audiotex	21

Oblasť správy čísiel

Telekomunikačný úrad SR prijal v sledovanom období 89 žiadostí o pridelenie, zmenu, predĺženie platnosti alebo vrátenie čísel a vydal 66 rozhodnutí týkajúcich sa správy čísel.

Prehľad vydaných rozhodnutí o pridelení čísel:

číselná množina	poskytovaná služba	počet rozhodnutí
986, 988	audiotex	7
800	volanie na účet volaného (free phone)	6
16xxx, 17xxx	regionálne služby všeobecne prospešného charakteru	4
019xx	prístup na internet a do dátových sietí	1
018xxx	celoštátne služby všeobecne prospešného charakteru	5
subscrib	účastnícke čísla v pevnej sieti	4
09xx	mobilné verejné siete	4
850, 890,900	služby so zvýšenou tarifou	4
650, 69x	VOIP účastnícke čísla	10
118x	informácie o účastníckych číslach	2
12xxx	interaktívne služby prevádzkovateľov sietí	1
SPC, ISPC	kód signalizačného bodu siete podľa ITU-T Q 708	9
NRN	sieťové smerovacie čísla	5
zmena rozhodnutí		4
spolu		66

Všeobecné povolenia

TÚ SR vydal v roku 2006 tieto všeobecné povolenia:

- VPR 1/2006 - všeobecné povolenie na prevádzkovanie rádiových identifikačných zariadení, ktoré slúžia na zabezpečenie identifikácie, napr. automatická identifikácia tovaru, alarmy, osobnú identifikáciu, kontrolu prístupu, protikrádežové systémy, lokalizačné systémy, bezdrôtové ovládacie systémy, senzory priblíženia
- VPR 2/2006 - všeobecné povolenie na prevádzkovanie prenosných rádiových zariadení pre hlasovú komunikáciu označovaných ako digitálne PMR 446
- VPR 3/2006 - všeobecné povolenie na prevádzkovanie prenosných rádiových zariadení označovaných ako sociálny alarm
- VPR 4/2006 - všeobecné povolenie na prevádzkovanie prenosných rádiových zariadení pre naúčvacie prístroje pre sluchovo postihnuté osoby
- VPR 5/2006 - všeobecné povolenie na prevádzkovanie prenosných rádiových zariadení pre čítače meracích prístrojov a pre vysielacie s nízkym výkonom pri sledovacích a monitorovacích systémoch.

Oblasť štátneho dohľadu nad elektronickými komunikáciami

Podľa § 37 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách „ak úrad zistí, že podnik neplní jednu alebo niekoľko podmienok všeobecného povolenia, individuálneho povolenia alebo povinností podľa § 18 až 28, písomne oznámi podniku zistené nedostatky a určí mu lehotu na vyjadrenie sa k nim. Lehota na ich odstránenie je jeden mesiac odo dňa doručenia písomného oznámenia o zistených nedostatkoch. Lehota môže byť kratšia ako jeden mesiac, ak podnik porušil povinnosti opakovane, alebo dlhšia ako jeden mesiac, ak tak rozhodne úrad.“ Podľa § 37 ods. 5 zákona „ak úrad zistí, že kontrolovaná osoba neodstránila nedostatky v lehote podľa odseku 4, uloží rozhodnutím opatrenia na nápravu.“

Oblasť telekomunikácií

Kontroly dodržiavanie rozhodnutí a opatrení úradu

Počet	63
Nedostatky	43

Kontroly dodržiavania podmienok prevádzkovania verejných telefónnych automatov

V roku 2006 boli stálou činnosťou kontroly zamerané na prevádzkyschopnosť verejných telefónnych automatov.

Počet	1291
Nedostatky	282

Kontroly dodržiavania podmienok a povinností stanovených zákonom o elektronických komunikáciách

Počet	133
Nedostatky	104

V správnom konaní uložené opatrenia rozhodnutím krajských OŠD oddelenia telekomunikácií

Vydané rozhodnutia	10
--------------------	----

Počet uložených pokút	6
Celková výška uložených pokút	2 033 000,- Sk

Mimosúdne riešenie sporov v oblasti kvality poskytovanej verejnej služby a správnosti úhrady

Odbory štátneho dohľadu riešili v tomto období hlavne mimosúdne spory týkajúce sa poskytovania služieb so zvýšenou tarifou a výhradne sa týkali správnosti úhrady verejnej služby. Hlavným problémom je nedefinovanie podmienok týchto služieb a neinformovanie užívateľa o podmienkach za akých sú poskytované. Užívateľ je veľmi často nedostatočne informovaný o cene za takéto služby a o spôsobe ich splatnenia. V niektorých prípadoch môže dokonca nadobudnúť dojem, že mu služba nebola poskytnutá a že mu nebude ani splatnená.

Mimosúdne riešenie sporu	143
Neukončené z roku 2005	17
Dosiahnutie zhody o predmete sporu	98
Nedosiahnutie zhody	45
Neukončené spory	17

Kontroly telekomunikačných zariadení uvádzaných na trh (trhový dohľad)

Počet skontrolovaných subjektov	129
Počet skontrolovaných zariadení	201
Z toho koncových telekomunikačných zariadení	38
... rádiových zariadení	159
... zariadení, ktoré môžu byť zdrojom elektromagnetického rušenia	14
Nedostatky	123

Oblasť rádiokomunikácií

Rušenie rádiových sietí

Stálou činnosťou úradu v rámci štátneho dohľadu je vykonávanie ochrany proti rušeniu. Držitelia povolení na prevádzku rádiového zariadenia nahlasujú úradu rušenie prevádzky rádiových zariadení. Prehľad prijatých a vybavených hlásení obsahuje tabuľka.

Prijaté hlásenia	52
Vybavené hlásenia	56

Rušenie alebo nekvalitný príjem rozhlasu a televízie

Najčastejšou príčinou rušenia alebo nekvalitného príjmu bola individuálna anténa. Druhou najčastejšou príčinou bola spoločná televízna anténa alebo káblový distribučný systém. Medzi príčiny rušenia alebo nekvalitného príjmu patrili aj porucha prijímača, nízka úroveň prijímaného signálu, odrazy a zatienený príjem. V 59 prípadoch rušenie zaniklo ešte pred ukončením vyšetrovania.

Počet prijatých hlásení	329
Vybavené – rozhlas AM/FM	12/4
Vybavené – TV pásmo I/II	6/0
Vybavené – TV pásmo III	64
Vybavené – TV pásmo IV/V	149/53
Vybavené – iné rušenie	43

Počet príkazov na odstránenie nedostatkov rozhlas/TV	0/38
--	------

Rozpočet úradu na rok 2006

Rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2006

Ukazovateľ v tis. Sk	pôvodný	upravený
1. Príjmy	300 200	315 200 000
2. Bežné výdavky (600)	102 944	103 857 420
z toho: mzdy, platy (610)	51 235	54 139 300
3. Obstarávanie kapitálových aktív (710)	5 000	11 000 000
5. Prostriedky z rozpočtu EÚ	0	465 427,38
07T – Tvorba a implementácia politik 07T0302 – Regulácia telekomunikačného trhu	107 944	115 322 847,38

4. Letecký úrad Slovenskej republiky

Regulátorom bezpečnosti v SR je Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácii Slovenskej republiky a Letecký úrad Slovenskej republiky, ktorý sleduje a vyhodnocuje úroveň kvality a bezpečnosti poskytovania letových navigačných služieb, určuje požiadavky na ich výkon, schvaľuje súvisiacu dokumentáciu a ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

PRÁVOMOCI A KOMPETENCIE LETECKÉHO ÚRADU

Letecký úrad Slovenskej republiky (ďalej len letecký úrad) je organizácia, ktorá zabezpečuje výkon štátnej správy a štátneho odborného dozoru v civilnom letectve a plnenie ďalších úloh v civilnom letectve vyplývajúcich zo zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Leteckému úradu práva a kompetencie konkrétne vyplývajú z § 48 a § 49 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve.

Letecký úrad bol zriadený na základe leteckého zákona a jeho činnosť bola vymedzená Rozhodnutím ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií číslo 74/98 z 26. júna 1998 o zmene zriaďovacej listiny rozpočtovej organizácie Štátna letecká inšpekcia s účinnosťou od 1. júla 1998. Letecký úrad je rozpočtovou organizáciou napojenou na štátny rozpočet Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky. Letecký úrad je národným leteckým úradom a národným úradom pre bezpečnosť civilného letectva v zmysle príslušných predpisov Spoločenstva a Medzinárodnej organizácie civilného letectva.

Letecký úrad v rámci svojej zákonom vymedzenej pôsobnosti plní v súvislosti s aktivitami civilného letectva predovšetkým tieto úlohy:

➤ vykonáva :

1. štátny odborný dozor v civilnom letectve,

2. funkciu špeciálneho stavebného úradu pre civilné letectvo,

3. kontrolu dokladov a podmienok zachovania letovej spôsobilosti lietadiel

➤ prideluje frekvencie a frekvenčné pásma leteckých telekomunikačných služieb,

➤ zabezpečuje činnosť odbornej komisie na vyšetrovanie príčin leteckých nehôd a incidentov,

➤ vydáva a uznáva za platné preukazy odbornej spôsobilosti členov leteckého personálu,

➤ vydáva osvedčenia leteckej školy a povoľuje výcvik vlastného personálu pre vlastnú potrebu prevádzkovateľa lietadla,

➤ overuje typovú spôsobilosť lietadiel a ich súčastí a použiteľnosť výrobkov leteckej techniky v civilnom letectve, vydáva alebo uznáva za platné osvedčenia letovej spôsobilosti lietadla, vydáva typové osvedčenie lietadla a dáva súhlas na použitie výrobkov leteckej techniky v civilnom letectve,

➤ vykonáva overenie leteckých pozemných zariadení,

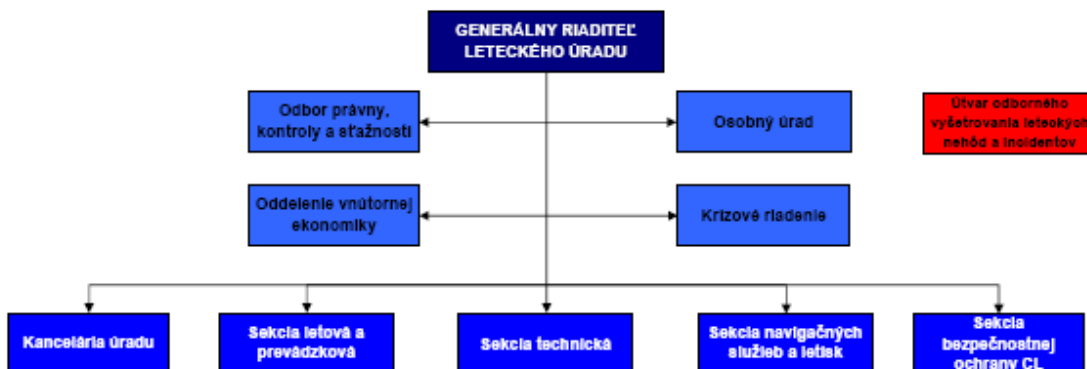
➤ rozhoduje o dočasnom prerušení alebo obmedzení prevádzky letísk alebo leteckých pozemných zariadení,

➤ schvaľuje :

1. bezpečnostné programy na ochranu civilného letectva a ich zmeny,

2. hodnotí plnenia požiadaviek a dostatočnosť zaistenia bezpečnostnej ochrany a verejného poriadku,

➤ vykonáva ďalšiu pôsobnosť v rozsahu určenom ministerstvom alebo podľa osobitného predpisu.

Štátny podnik Letové prevádzkové služby Slovenskej republiky (LPS SR), ktorého činnosť je regulovaná cez kontrolu LÚ SR, vstúpil do roku 2005 ako kompaktný celok schopný poskytovať letecké navigačné služby najvyššieho možného štandardu v súlade so zákonom č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon), medzinárodnými normami, odporúčanými postupmi a ďalšími záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi z uzatvorených medzinárodných zmlúv, z členstva Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách ako aj z platných národných predpisov, postupov a zmlúv. Prioritou podniku bola a ostáva garancia bezpečnostných štandardov pri poskytovaní leteckých navigačných služieb. Na posilnenie významu bezpečnosti bol v prevádzkových podmienkach zavedený automatický a nezávislý program monitorovania bezpečnosti prostredníctvom ASMT (Automatic Safety Monitoring Tool).

V rámci letiskových a približovacích služieb sa aj v roku 2005 potvrdil stúpajúci trend prevádzky a je predpoklad, že tento vývoj bude aj naďalej pokračovať. Na šiestich medzinárodných letiskách a v pričlenených riadených okrskoch (CTR) a koncových riadených oblastiach (TMA), kde poskytuje svoje služby LPS SR, š. p., bolo odriadených celkom 62 686 letov, čo je oproti roku 2004 nárast o 13 %. LPS SR, š. p. poskytuje služby predovšetkým so zameraním na bezpečnosť, efektívnosť a usporiadaný tok letovej prevádzky. V záujme dosiahnutia a udržania vysokej úrovne bezpečnosti podnik definoval svoj cieľ v tejto oblasti v politike bezpečnosti, rozvíjal systém manažmentu bezpečnosti v zmysle požiadaviek Eurocontrol na reguláciu bezpečnosti ESARR 3 a bezpečnosti priradil najvyššiu prioritu pred komerčnými, prevádzkovými, environmentálnymi a sociálnymi vplyvmi.

Internému odbornému vyšetrovaniu bolo podrobených 12 udalostí, okrem toho boli prešetrované aj udalosti bez významného prevádzkového vplyvu na poskytovanie ATS s cieľom zistiť, či sa LPS SR, š. p. podieľal na ich vzniku. V ostatných prípadoch bolo z oznámenia o udalosti zrejmé, že podnik nemal žiadny podiel na ich vzniku a nemohol im zabrániť (lety bez spojenia po trati letového plánu, technické poruchy lietadiel). Na základe odborného vyšetrovania udalostí v leteckej prevádzke bolo vydaných 27 odporúčaní na zvýšenie úrovne bezpečnosti.

B. Reklamácie služieb a sťažnosti spotrebiteľov

V rámci riešenia projektu bolo v priebehu 11 mesiacov bolo v spotrebiteľských poradniach prijatých 968 reklamácií a sťažností na verejnoprospešné služby, ktoré boli následne zaradené:

Oblasť činnosti

A) Elektryna *124 prípadov*

Môže to byť problém:

Odčítania elektromeru	31
Vysokej ceny	57
Vybavovania sťažnosti	36

B) Plyn *181 prípadov*

Môže to byť problém:

Vyúčtovania	33
Odčítania plynomeru	63
Vysokej ceny	85

C) Telekomunikácie *220 prípadov - z toho:*

Môže to byť problém:

1) Telefon *38 prípadov*

Telefónna ústredna	7
Zmena zmluvných podmienok	13

Vybavovania sťažnosti	18
2) Mobilný telefón	113 prípadov
Poplatky	41
Zmluva	32
Vybavovanie sťažnosti	40
3) Internet	69 prípadov
Prístupnosť internetu	19
Zmena zmluvných podmienok	37
Vybavovania sťažnosti	13
D) Poštové služby	379 prípadov
Môže to byť problém:	
Listová pošta	85
Doručovanie	144
Poštový úrad	150
E) Letectvo	64 prípadov z toho
Môže to byť problém:	
1) Letisko	
Preprava batožín	17
Prístupnosť	3
Informácie	14
2) Prevádzkovatelia	
Overbooking (vydanie viac leteniek než je miest)	4
Meškanie	22
Vybavovanie sťažnosti	4

C. Závěry a návrhy opatření

1. Národní správa podává objektivny, ale len čiastkový pohľad na základné služby a ich dominantné postavenie na trhu. Širšie spracovanie tejto problematiky môžu zabezpečiť len kompetentné štátne orgány. Spotrebiteľské organizácie sa chcú zapájať do takejto činnosti. Môžu napríklad spolupracovať s orgánmi decíznej sféry a jej pracovnými komisiami, ktoré usmerňujú vývoj základných služieb a cenový vývoj.
2. Zo strany štátnych orgánov sa doposiaľ nenašiel žiaduci prístup k riešeniu problémov základných služieb. Jednoznačné pritom je, že v podmienkach trhovej ekonomiky štát nemôže kryť náklady týchto služieb, nielen pre ich vysoký rozsah, ale hlavne vysokú potenciálnu nehospodárnosť takehoto prístupu. Súčasne nemožno akceptovať doteraz v zásade extrémne prístupy predchádzajúcej a terajšej vládnej koalície k základným službám.
3. Terajšia koalícia chce uvedené rozpory riešiť všetky vo veľmi krátkych časových lehotách. Postupujú pritom málo premyslene, nevidí sa súhrnný dopad na spotrebiteľov, presadzuje sa rezortizmus a iné skupinové záujmy. Nenachádza sa ani optimálny pomer výdavkov obyvateľstva na riešenie našej súčasnej makroekonomickej nerovnováhy. Zo strany vládnych orgánov sa doteraz len v náznakoch hovorí o privatizácii základných služieb a neurobili sa významnejšie praktické kroky týmto smerom. Zároveň chýbajú účinná komunikácia a informačné systémy smerom na občanov ako spotrebiteľov v tejto citlivej sfére, čo zanedbávala aj predchádzajúca vládna koalícia. Výška zvyšovania cien základných služieb je málo spojená s transparentnými kalkuláciami. Viac sa akceptujú návrhy podnikovej sféry. Takýto lavínovitý a neprepojený postup je nedostatočne prepojený na zvyšovanie kvality služieb. Vyvoláva sa tak dojem, že najskôr treba pokryť stratovosť v službách. Potom možno príde na rad zvyšovanie kvality služieb, čo povedie opäť k ich ďalšiemu cenovému zvyšovaniu.
4. V naznačených súvislostiach treba chápať národnú správu ZSS aj ako podnet na riešenie problémov základných služieb z celospoločenského i rezortného hľadiska. Takýmto spôsobom sa môže zabrániť veľmi negatívnym dopadom na náš sociálno-ekonomický rozvoj. Tento sa môže výrazne prejaviť už v najbližších mesiacoch, lebo väčšina rozhodnutí o zvyšovaní cien základných služieb a o zvyšovaní iných peňažných výdavkov obyvateľstva sa prijala s účinnosťou od 1. januára 2008. Do popredia preto musí vystúpiť navrhovanie podnetov pre kompenzáciu zvyšovania cien alebo príspevkov do odvodových a poisťných fondov, ktoré neúmerne zaťažujú objem a štruktúru peňažných výdavkov obyvateľstva.

5. Na uvedenom vecnom základe chce ZSS rozvíjať aj svoje lobby stratégie. Mienia sa využiť väzby a lobbying na národnú radu, štátne orgány. V súlade s uzavretou dohodou o vzájomnej spolupráci sa národná správa poskytne aj vedeniu Konfederácie odborových zväzov SR. Združenie mieni zároveň spolupracovať respektíve vstupovať do profesných a záujmových neštátnych (mimovládnych) zoskupení, aby sa presadili stanoviská a opatrenia, ktoré prispejú k účinnej ochrane spotrebiteľov. Problematika základných služieb sa bude zaraďovať aj do pravidelných tlačových podujatí združenia a do jej stáleho mediálneho servisu. Prirodzene, že ťažisko bude predovšetkým vo vlastných ďalších aktivitách ZSS.
6. Združenie predovšetkým zvýši informačnú, publikačnú a poradenskú činnosť pre spotrebiteľov. Rozšíri svoju analyticko-poznávacu činnosť a chce zabezpečiť hlbšie štruktúrovaný monitoring spotrebiteľských cien tovarov dennej potreby a základných služieb. Zintenzívni a rozšíri poradenskú činnosť vo vlastných spotrebiteľských centrách pre ekonomicky slabšie, sociálne závislé a rizikové skupiny spotrebiteľov. V rámci už fungujúcej Infotéky ZSS, samoobslužného informačného spotrebiteľského systému, bude rozširovať jeho informačný katalóg Energia a verejné služby. Do katalógov sa budú operatívne zaraďovať aj tie aspekty základných služieb, ktoré výrazne pôsobia na životnú úroveň obyvateľstva. Využívajúc svoju medzinárodnú spoluprácu bude skúmať výstupy z analýz spotrebiteľského správania a z kvalitatívnych spotrebiteľských výskumov, na ktorých sa zúčastňuje aj ZSS. Upozorní zároveň na nebezpečenstvo deformácií a nerovnovážny vývoj v tradičných spotrebiteľských postojoch, aby sa negatívne neodrážali v kvalite života občanov ako spotrebiteľov.
7. Prezentované i ďalšie zámery združenia závisia vo veľkej miere od účinnej legislatívy na ochranu spotrebiteľa, čo možno dokumentovať na príklade vybavovania spotrebiteľských reklamácií (zmierovacieho konanie). Od 1.7.2007 platí novelizácia zákona na ochranu spotrebiteľa, ktorý sa v dvoch ustanoveniach týka vybavovania spotrebiteľských reklamácií. Vo svojom konečnom dôsledku obidve posilujú aj postavenie spotrebiteľských organizácií. V prvom prípade treba na spotrebiteľskú reklamáciu reagovať do stanovenej lehoty (30 dní). Pokiaľ sa tak nestane, reklamácia sa považuje za opodstatnenú. Podľa doterajších skúseností zo spotrebiteľských centier Združenia slovenských spotrebiteľov sa teraz prakticky vždy reaguje na spotrebiteľskú reklamáciu v zákonom stanovenom čase. Inou vecou je, že tento postup býva často len formálny. Prevláda snaha rôznym spôsobom komplikovať vybavovanie spotrebiteľských reklamácií. Podľa druhého ustanovenia môžu spotrebiteľské organizácie vstupovať do riešenia mimosúdnych sporov. K tomu je však potrebné mať súhlas obidvoch zmluvných strán. V praxi sa to prejavilo na zvýšení počtu reklamovaných prípadov a z časti sa darí vybavovať pozitívne reklamácie mimosúdnou cestou. k tomu je nevyhnutné mať v spotrebiteľských centrách dobrých právnych poradcov. Poznatky a výsledky z riešenia mimosúdnych reklamácií, ale aj zo súdnych prípadov, majú aj širšie využitie. Ako podklady napr. pre intervencie v národnej rade (parlamente), majú aj spätné väzby. Naznačený príklad ukazuje, akým spôsobom je možné smerovať spotrebiteľskú legislatívu, aby sa do nej mohli viac aktívne zapájať tiež spotrebiteľské organizácie. V prípade základných služieb môže ísť o skutočne veľmi osožnú aktivitu.

